

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake peti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrť leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Novoletne skrbi.

Novo leto je tu in mi stojimo letos pred zelo važnimi političnimi dogodki, ki segajo globoko v naše gospodarsko življenje. Dočim smo druga leta ob zaključku starega leta lahko razmišljevali o političnih uspehih in rešitvah, smo letos v znamenju ugibanja, kaj pride. Predurmi je namreč končna sklenitev nagodbe med Avstrijo in Ogrsko, ki se bo izvršila s pomočjo sovražnega § 14.

Ta dogodek je mnogo večje važnosti, kakor se navadno misli, nagodba odločuje o usodi državljanov in končno tudi o usodi cele države. Ta važnost se kaže pač najbolje v tem, da vznemirjajo tozadevna pogajanja obe državni polovici že skoraj pet let, a najhujše seveda zadnje leto, ko se je treba končno odločiti.

Kakor stvari stoje, ni bojazni, da bi se nagodba vendar ne rešila z novim letom, čeprav ne bo prinesla avstrijskemu gospodarstvu in industriji tistih svoboščin in pravic, kakor se je v začetku pričakovalo. Mažari so pač iz trsega lesu kakor mi, in tudi prav dobro poznajo naše slabe strani. Zato so se kazali do zadnjega trenutka neizprosljive, dobro vedoč, da bo Švab končno odnehal.

Žalostno pa je za našo ustavo, da v tako važni zadevi, ki določuje blagor in gorje državljanov za celo desetletje, ni imel ničesar govoriti parlament. Naloga parlamenta je postala nekako podrejena vladi. Pač se smejo naši poslanci razgovarjati o krošnjarstvu, živinski soli itd., a sklepanje, nagodba, dovoljevanje proračuna, sklepanje trgovinskih pogodb itd. pa si pridržuje vlada, da jih reši s § 14.

Ako premislimo, da je naša ustava le še senca prvotno parlamentarni določenega delokroga, ne moremo se prav nič veseliti, ako se tudi končno res uredijo razmere med obeh držav nima polovicama. A še bolj vznemirja trezno politične kroge skrb, ali bo pač mogoče prema

gati nepravilike, ki vstajajo od zunaj, ter groze spraviti v nevarnost našo državo na trgovinsko-političnem polju. Tu je cela vrsta sosednjih držav, s katerimi je naša država v trgovinskih zvezah, a vse te hočejo po vrsti pogodbo odpo vedati, a pod kakšnimi pogoji so pripravljene iste obnoviti, nam je še neznan. Seveda bodo izrabljale vse te „prijateljice“ in zaveznice za motane naše notranje razmere ter skušale izkovati zase čimvečje ugodnosti.

Pred vsem je Nemčija, ki se pripravlja s sprejetjem novega carinskega tarifa udariti po našem kmetijstvu. Nemška industrija je že zdavno tako razvita, da stoji popolnoma na svojih nogah. Sedaj hoče Nemčija isto doseči tudi za svoje kmetijstvo. V ta namen bo znatno zvišala carino na uvoz gospodarskih in podobnih proizvodov ter skoraj onemogočila tuj uvoz. To pomeni posebno hud udarec za Avstro-Ogrsko, ki je dosedaj oddajala velik del svojih kmetijskih pridelkov Nemčiji ter bo skoraj gotovo prisiljena, skleniti neugodno trgovinsko pogodbo, ako bo sploh hotela isto obnoviti z oholo Nemčijo. Da ne trpimo pri tem občutne škode, trebalo bi pred vsem, da smo doma popolnoma sporazumni in edini v gospodarski politiki, t. j. da imamo urejeno razmerje z Ogrsko glede na godbe in trgovinske ter carinske zveze.

A naš gospodarsko življenje pri nas že nekaj let nepremično tiči. Jezikovni prepri izrabljajo vse naše moči tako, da nam še preostaja ne časa ne moči, da bi si ustanovili nove pogoje za gospodarsko napredovanje. Tu pa je pred vsem kriva vlada, ki ne zna pokazati toliko razsodnosti in državnega vpliva, da bi te razmere povoljno rešila. Še bolj pa je obsojati Nemce, ki se sicer ponašajo s svojo državljansko modrostjo, a nimajo niti toliko navadne razsodnosti, da bi uvideli, da ne morejo več zdržati jerobstva nad Slovani. Slovani so dokazali v zadnjem polstoletju toliko kulturnega napredka, toliko narodne, duševne in gospodarske izumike,

da ni misliti, da bi še kdaj priznali čegavorsibodi varuštvo nad seboj.

Ako pa hočejo ostati trmoglavci Nemci v tej svoji stari zaslepljenosti, bi bila dolžnost vlade jim ohladiti vročo kri s tem, da bi na lastno roko in odgovornost izvedla jezikovno ravnopravnost. To stori tem lažje, ker urejuje na lastno odgovornost še bolj dalekosežne zadeve, kakor je nagodba in razne trgovinske pogodbe.

K narodnostnemu boju.

Bili so časi, ko Slovani še niso bili tako prezirani od svojih sosedov, kakor dandanes, ko so ravno oni sosedje, ki sedaj ne mislije na nič drugega, kakor kako bi potrpežljivemu slovan-skemu osličku naložili vsa svoja bremena in mu zato ne dali niti dajzaniknejšega osata, ko so ravno ti sosedje pričakovali, edino le od Slovanov svoje rešitve. In takrat niso bili tako čašni, da, ponižali so se daleč doli do nas in prosili in prosili, da naj jih ne zapustimo v najkrajnejši sili. O tem nam zgodovina govori tako jasne dokaze, da nam pač ni treba iskati še posebnih.

Ko so Turki začeli izpodkopavati temelje takratnega nemškega cesarstva, ko so se v brezštevilnih četah razsuli po avstrijskih in ogrskih tleh, takrat so romala ponižna pisma od zgoraj k nam, takrat se je apeliralo na vse mogoče državljanske čednosti jugoslovanskega prebivalstva, samo da bi dalo zadnjo kapljico krvi za ono trblo, tako imenovano „sveto“ nemško cesarstvo. In mi smo se res dali pobijati in klati stoletja in stoletja. Dunaj bi bil padel, in misliti si je lahko, kaj še vse z njim, ako bi mu ne bili prihiteli na pomoč ravno oni Slovani, ki sedaj nimajo na ravno istem Dunaju nikake pravice več.

Ko je francoski orol razširil svoja krila preko cele zapadne Evrope, ko edino barbarska Rusija še ni ječala pod pestjo malega Korza,

LISTEK.

Grozna zimska noč.

Stara iz severozapadne Amerike.

Spinal P. J. Parker, pošolovni Pohorci (Daje).

Medtem je ogenj na ognjišču dogoreval, da je postajalo še bolj temno okoli nas. Obenem pa so postajali miši tembolj predrzne. Skakale so okoli mize, da sem moral molati po njih.

Le malo časa še, pa je postala popolna tema v koči. Le nekoliko žerjavica je še žarelo na ognjišču.

Tačas se je približalo tuljenje volkov čim dalje bolj, vendar to sem mislil, da tolike drznosti ne bodo imele, da bi napadli kočjo.

Toda kaj silim tuljenje pred vrati. To me razljuti, skočim po konci in vgrabim na steni visečo puško, ki je bila sabita. Odprem vrata in stopim na prsto.

V bledem svitu lune, ki se je prikazala iz za oblakov, videl sem na daleč od sebe nekaj črnih pošasti, velikih volkov. Čeravno nisem mislil, da radi oddaljenosti nad sto metrov katerega za-

denem, vendar sem sprožil puško. Strel se je močno razlegel.

„Hallo! What's the matter?“ (Hela, kaj se godi?) oglašal se za menoj naglo zbudiš se Charley, kateremu sem hitro povedal, kaj sem učinil.

„Prav imate!“ mi odgovori ter pomaga popravljanju ugašajočih ogenj. „Dobro je bilo, da ste bedeli in to zverjad ostrušili, sicer bi morda še prišla skozi to slabo streho nad nas. Lahko noč, gospod!“ reče in nato se zavije zopet med kožo.

Tudi jaz sem se zopet vlegel. Toda malo časa, ko sem bil na prostem, pretresel me je mraz tako, da je dolgo trpelo predno sem se nekoliko ogrel. Medtem so zopet začele miši goniti, posebno še, ko je bil ogenj zopet ugašati. Da bi dosegel zaželeni spanec, začel sem zopet polagoma šteti.

Nastel sem že blizu štiristo, na kar sem nekoliko zadrževal. Toda naglo spet skočim po koncu. Pred kočo je zarjul divji glas. Gladne zveri so zavohale mojo divjačino pod streho, zaletavale se ob vrata, meneč priti do nje. Vmes pa so tulile in skale, da je bilo groza.

Naglo sežem zopet po puški in skočim k vratom. Rahlo odrinem zapah in osupnem. Stara vrata se razlete narazen, mimo mene pa priane črna tolpa v kočjo. Kolikor mogoče naglo spet postavim razcepljena vrata in porinem zapah.

„Za božji čas, kaj je to?“ klical je Jim.

„Lord gracious (usmiljeni Bog) vzemi me v varstvo pred peklenščekom!“ javkal je dalje.

„Brrr.“ streslo je nekaj tudi hladnokrvnega Charleya, pa se med rjojenjem ni dosti slišalo, kajti medtem se je z ropotom zvrnila stara miza z vso posodo vred.

Zazdela se mi je, da sta dva volka tekmovala, kateri bi prej skočil k lini pod streho. Planila sta oba hkrati ob vrata ter tako telebnila v kočjo. V naglici tudi jaz nisem vedel drugega, nego da sem z vso močjo tiščal vrata, da ne bi še več te drubali vlomilo k nam.

„Vražja reč!“ — „Napravite luč!“ klical je Jim.

Ropota in krika ni bilo konca. Moža sta se strakala, ali pa skakala pred zvermi iz enega kota v drugega. Vsak trenutek je treščilo kaj ob moje noge.

„Luč, luč!“ kričala sta oba.

takrat so se vpirale oči bahatega Nemca edino le na slovanski vzhod in od njega pričakovale rešitve. In slovanski barbari so zlomili francosko moč, slovanski barbari so zopet osvobodili Evropo.

Ko je v osemindesetih letih zašumelo na vseh straneh avstrijskega cesarstva, ko so se Ogrji in Italijani hoteli otrestiti avstrijskega jarma, kdo je zopet takrat igral ulogo rešitelja Slovan! Naši polki so v Italiji prelivali kri in s krvjo hrvatskih junakov je bil zopet Dunaj odrešen. Na Ogrskem se je le s pomočjo slovenskih žrtv zadušil upor.

In kaj smo dobili Slovani zato, ker smo bili vedno pripravljeni, da damo svojo kri in življenje za svoje sosede? Dobrega nič, pač pa vse slabo. Mesto pričakovane hvaležnosti smo želi najgršjo nehvaležnost: ravno isti, ki so se nas v svoji sili vedno in vedno spominjali, ravno isti so nas takoj, ko so se sami nekoliko opomogli in mi še nismo preboleli svojih ran, za plačilo potlačili na zadnje mesto in so sami sebe povzdignili na prvo, da nam od tamkaj krojijo pravico po gestu: sebi vse, tebi nič. In tako je tudi ostalo do sedaj.

Slovan je bil in je nakovalo, po katerem tolče tujčevo klavir. In kdo čuti bolj to žalostno resnico, kakor ravno mi Slovenci, ki smo skoraj od vseh strani obkoljeni od sosedov, ki komaj čakajo, da nas pogoltnejo. Da, mi Slovenci imamo še posebno srečo, da po nas ne tolče samo eno klavir, temveč nas bijete dve in še več ob enem. Zgoraj Nemec, spodaj Italijan, in reči moramo, da sta se oba učila pri istem mojstru. Kolikor je Nemec brutalnejši v svoji sirovi sili, toliko zvitejši in gladkejši je Italijan. Naši severni bratje so toliko srečnejši, da se imajo boriti samo proti enemu sovražniku, zato jim je boj tudi lažji, zato tudi uspešnejši. Drugače je pa, kakor smo rekli, pri nas. Dva sovražnika, ki sta si sorodna le v tem, da sta naša sovražnika, ki sta pa drugače tako temeljito različna, da nikakor ne moremo porabiti istih sredstev proti enemu kakor proti drugemu — to nam ravno krči moči, to je vzrok, da naš boj proti njima ni tako uspešen, kakor boj naših severnih bratov proti edinemu nasprotniku.

Ali reči pa le smemo, da nas tudi ta dvojni boj ni ugonobil, da, trditi smemo, da imamo upanja, da bomo končno vendarle prišli do zmage, kajti ona ista žilavost, katere nam je ohranila življenje tekom tristo in še večletne borbe s Turkom, ona ista žilavost, ki nam je ohranila življenje silo v najhujših časih, nam bo dala tudi v prihodnje moč, da ne vzdržimo samo udarcev naših nasprotnikov, temuč, da jim jih pošteno vračamo, dokler nam ne pokažejo hrbta. In to se mora zgoditi prej ali slej!

Pripomnimo naj še nekaj. Govori in piše se dan zadnevom o tako imenovanem nemškem mostu od Belta do Adrije, po katerem naj bi prišel nemški Mibel do toliko zaželjenega Trsta. Edina zapreka smo mi mi Slovenci in pa itali-

janski značaj Trsta in avstrijskega morakega obrežja. Slovenec je žilav in se ne da kar tako pohrustati in zato se Nemci z občudovanja vredno marljivostjo ugnježdujejo in utrjujejo med italijanskim življenjem, v katerem ne nahajajo takega odpora, kakor med nami. Namen je oči viden. Z ene strani nas pritiskajo sami, z druge pa Italijani, in Nemcem je zato, da oslabimo i mi i Italijani, in v prvi vrsti Italijani. Zato mora in mora biti boj med nami, kajti ko naša ta boj vzame zadnje moči, potem bo imel Nemec lahko delo.

Čudno se nam zdi, da Italijani ne uvidijo, kam vodi njihov nepremišljeni boj proti naši narodnosti, katere bi jim bila edina zaslomba, ko bo začel Nemec resno izvajati svoje pohlepne načrte. Edina prava pot bi bila za Italijane od kritično pomirjenje z nami in potem skupni boj proti nemškemu usiljenju. Da, tako bi bilo prav, ali Bog ve, ali pridemo kdaj do skupne akcije, kajti Italijani so se že tako zapletli v nemške mreže, da je malo upanja, da se izkopljejo iz njih. Res skrajni čas bi bil, da nam podajo roko v spravo, seveda na podlagi popolne enakopravnosti, kajti le tedaj bo prenehal boj med njimi in nami, sicer ne.

Ako se to zgodi, potem se je nemški most podrl za vedno in gotovo je, da zmagamo v boju proti Nemcem, ko ne bomo imeli več za hrbetnega sovražnika. Prepričani smo, da zmagamo tudi brez tuje pomoči, ali zakaj ne bi olajšali boja, saj so naši nasprotniki tudi delali tako in še delajo samo s to razliko, da so večinoma sami ostali in še ostajajo za pečjo, drugi so se pa borili in se še bore mesto njih za nje. Pa naj že bo tako ali tako, boj se bje povsod, potrudimo se le, da bo zmaga naša!

Celjske in štajarske novice.

(Okr. zastop celjski) imel je dne 30. decembra 1902 svojo veliko skupščino. Rešil je proračun za bodoče leto ter več prošelj glede cest in drugih podpor. Posebno ostra je bila debata glede gradnje poslopja nove okoliške ljudske šole ter se je sklenila primerna resolucija, ki izreka vladi in deželnemu odboru obžalovanje, da se tako zavlačuje to važno šolsko zadevo.

(Gustav Stiger), prednik Rakuschev na županskem stolcu celjskega mesta je v noči od 30. na 31. umrl. Rajni Stiger je bil moč stare korenine in moramo mu, če je bil prav naš nasprotnik, lojalno priznati, da nam je bil takten nasprotnik. Reklo se je, da je radi bolezni odstopil od županskega stolca celjskega, ali vsak razsodni človek v Celju je dobro vedel, da mu je le gonja sedanje vladajoče klike postala neznošna, in zato je odstopil on in pozneje tudi njegov drug Traun. Pa naj že bo tako, ali tako — de mortuis nil nisi bene! N. v. m. p.!

(Uradniki v Celju in Gradcu) dobe vsled nastale draginje draginjsko doklado in sicer 20% plače.

„Za Boga, vi ste ranjeni!“ vzkliknem, videvši kako curlija kri od njegove roke.

„Hm, krvavim reš, kakor zaboden prašč.“ odvrne hladno ter pogleda ranjeno roko. „Ali to ne bo nič hudega?“ opazi s smehom.

Naglo sem priskočil, da dobim iz skrinje, katero je Jim medtem zopet uravnal, nekaj obvez na rano. Obenem je Jim postavil spet stolo in mizo.

„Trpim na polnokrvnost,“ smeji se Charley, „in to puščanje krvi boča mi le za zdravlilo. Koati pa niso poškodovane in to je glavna reč. Tebi, Jim, bi to tudi koristilo, ker ti pri najmanjši stvari vidari kri v glavo.“

„Zahvalim mnogokrat,“ odvrne Jim nevoljen ter hiti popravljati ugašajoči ogenj. „Čudno so diš o mojem zdravju, ali če bo le preveč krvi v meni, pustiš si jo bodem sam.“

„No, no! ne vzemi mi za zlo!“ tolaži ga Charley. „Nisem mislil nič hudega. Sicer je pa bolj važno to, da smo se nahajali v takšni borbi, pa jo tako srečno končali. Bil sem že v vsakojakih nevarnostih z zverinami, ali v taki pa še ne. Meni se to dopada. Stavim, da nas nobeden lovec ne bo zavidal, ali...“

(Keneč prihodnjak)

(Proračun celjskega mesta) za leto 1903 iskazuje 158.411 K 68 vin. izdatkov in 82.456 K 56 vin. pokritka, torej primanjkljaj 75.955 K 12 vin., kateri se pokrije s 40 odstotnim občin- skim davkom na državne davke, tri odstotnim davkom na stanarino, z užitnično od mesa in vina in z naklado 1 K na iztočen hektoliter piva. To vse znaša 71.674 K; torej je še vedno primanjkljaj 4281 K 12 vin., kateri se pokrije z blagajničnim preostankom koncem preteklega leta.

(Imenovanje.) C. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo davčnega kontrolorja Jakoba Oberžila ter davčne oficijale Jož. Rocha in Dragotina Rudla davkarja, davčna pristava Martina Kojca, Alfonza Sorglechnerja, Antona Planinca, Rudolfa Volovška, Roberta Štepica in Otokarja Horvatha davčnimi oficijali.

(Imenovanje.) Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo absolviranega gimnazijca Anton Klemenčič pri Sv. Trojici v Slov. goricah in učiteljskega kandidata Janeza Bračko v Negovi poštним praktikantom.

(Šolska vest.) Dvornazrednica v Podčetrtku se razširi v trirazrednico.

(Učiteljska vest.) Učiteljem v St. Ilju pod Turjakom je imenovan gosp. Rudolf Mencin iz Škocjana na Koroškem.

(Iz St. Pavla pri Preboldu) Bralno društvo je izvolilo dne 28. grudnia 1902 pri zborovanju sledeči odbor: Gg. Rudolf Sevec, predsednik; Ivan Regwal, podpredsednik; Fran Vrečko, tajnik; Anton Vasle, blagajnik; Ludvik Mršic, knjižničar; Fran Lapan in Jos. Hermann, odbor. namestnika.

(Učiteljsko društvo gornjegrajskega okraja) zboruje dne 4. januarja 1903 v St. Janžu pri g. Korenu. Zborovanje se prične ob 11. uri dop. in se vrši po temle sporedu: 1. Zadnji zapisnik. 2. Predavanje o sadni razstavi, ki je bila v mesecu oktobru 1902 v Mozirju. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti in predlogi. Glede na to, da bode zborovanje pomembno, se vabijo gg. društveni udje, da se udeležijo zborovanja v popolnem številu. Zborovanje se vrši ob vsakem vremenu.

(Nesreča.) V Ljubnem v Sav. dolini prišel je delavec Tomaž Temel po noči vinjen domov. V postelji je prišel kaditi in pri tem zaspal. Med spanjem pa se je vnela postelja in zgorela. Našli so ga drugo jutro mrtvega in vsega opečenega.

(Velenje.) „Bralno društvo Gornje Šaleške doline“ priredi dne 6. prosinca 1903 v Velenju v prostorih gospoda župana Josipa Skaya večerico s sledečim sporedom: 1. Nastop velenjski tamburašev. 2. Nastop štajarskih pevcev. 3. Srečolov na dobitke. 4. Prosta zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Čisti dohodek porabil se bode v pokritje ostale kupnine za tamburice. Na mnogo- brojni obisk vabi odbor.

(Konjiško učiteljsko društvo) zboruje v četrtek, dne 8. januarja 1903 ob pol 11. uri dopoldne v slov. šoli v Konjicah po občajnem sporedu. Poročilo se bode tudi o osnovnem shodu „Zveze južnoštajarskih učiteljev in učiteljic“. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno Jos. Čen, t. d. predsednik.

(Občni zbor „Narodne čitalnice v Ptuj“) vrši se dne 6. januarja 1903 ob pol 3. oziroma 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo odbora in pregledovalcev računa za leto 1902. 3. Volitev novega odbora. 4. Oddaja časnikov. 5. Slučajnosti.

(S Ptujake gore) nam pišejo: Zima je bila letos prav kmalu in dokaj ostro nastopila. Prav hvaležni moramo biti, da nas je jesen le dobro obdarila. Pridelki so bili vobče obilni in tudi še precej dobri, le vino bi bilo moglo biti nekoliko boljše, in potem bi bili popolnoma zadovoljni. — Te dni nas zapusti povsod pri nas priljubljeni orožniški stražmojster, g. Leskovar. Ker smo na naši Gori precej osamljeni, nam je izguba dolgo- letnega prijatelja in družabnika tem občutljivejša. Prestavljen je k Sv. Tomažu pri Ormožu. Upamo, da bo tudi naslednik stopal isto pot, kakor letá, in da se bomo tudi od njega tako težko poslovili, kakor smo se z g. Leskovarjem.

Komaj poneha nekoliko krik, že se čuje neko hropenje. Med tem zablišči na ognjišču malo svetlobe od koščeka papirja. Vse to se je godilo kaj naglo.

„Jim, daj na ognjišče vsaj pest trešer!“ klical je Charley iz nasprotnega kota. Ko se te nekoliko posvetijo, opazim tovariša, kako kleči na velikem volku, z levico go drži za vrat, z desnico pa ga zabada z velikim lovskim nožem.

Z glasnim pokom je obenem zablisnilo po- leg mene in že se je valjala druga zver v krvi ob ognjišču. Ustrelil je Jim, nato pa jo hitro po- bijal s puškinim batom.

Celi boj je bil končan skoraj prej, nego se je začel.

„Smrt tem vragom!“ zakričal je Jim, oprezujo se ogledaje, ni li jih morda še več.

„Gracious! že sem mislil, da je morda sam zlodej prišel k nam v goste.“ reče Charley ter vstane z mrtve zveri.

„Kakšne oči ima ta hudoba!“ meni dalje, „pa tudi kakšni zobje!“ Ni čuda, da se mu je zljubilo hlastniti po moji roki. No, zaklat sem jo povsem pravilno,“ reči pokaže z okrvavljeno roko na rano, katero je zadal volku.

(Morilca so vjeli.) Pri Sv. Bolfenku pri Ptuju so našli pred dvema letoma na cesti umorjeno 80letno stanko Predan. Zasedovali so po storilcih, a ni se jim do zdaj posrečilo priti na sled. Te dni pa so zaprli posestnikovega sina Visočnika in blapca Osenika, katera dolže, tega zločina.

(Nezgodna.) Iz Ljutomera se poroča, da je tamošnji solcitor Andrej Vrabl v gostilni g. J. Vanpotača ravnal tako nerodno z revolverjem, da se je sprožil in strel zadel orožnika Jožefa Annška v čeljust in mu predrl v usta. Orožnik je težko ranjen.

(Iz Ljutomera) nam poročajo k znani aferi g. dr. Grossmanna: Ker je „Naš dom“ nekako čudno zavl celotno stvar, smo dolžni, da jo nekoliko pojasnimo. Mavrin ni nikakor oni angelček, kakor ga slika „Štajero“. Še kot jermenarski učenec je bil od svojega mojstra radi tatvine natiran, in pozneje še tudi večkrat radi istega prestopka obtožen in kaznovan. Vobče je pravdar katerega se vse boji. Zatožil je sebi in drugim lepe denarje in sedaj teži svojega bodočega zeta. Valed večnih tožb, katerih je tudi veliko izgubil, sovraži odvetnike, kar je pokazal pri odhodu dr. Rosine in sedaj z napadom na dr. Grossmanna. Mavrin je znan „Štajerčev“ pristaš in seveda sūdmarekovec, ker je dobil posojilo od sūdmarke. Res je torej čudno, da „Naš dom“ omenja v taki zvezi g. dr. Grossmanna z Mavrinom. Dozdeva se, da se boče nekdo s svojim modro zvezanim stavkom le maščevati, kajti ona gosja jetrca menda vendar niso toliko vredna, da bi se človek znosil nad njimi.

(Bratno društvo „Edinost“ v Središču) ima svoj občni zbor dne 4. januarja 1903 ob 4. uri popoldne v društveni sobi v gostilni gosp. Jožefa Šinka s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev pregledovalcev računov. 4. Nabiranje novih udov in vplačevanje udnine. 5. Volitev predsednika in šest odbornikov. 6. Naročilo časnikov in knjig. 7. Súčajnosti. K mno gobrojni udeležbi vabi najprijaznejše odcor.

(Veliko poneverjenje.) V Rottenmannu na Gornjem Štajarskem je poneveril pri ondotni posojilnici knjigovodja Emil Kmetitz vsoto po 300.000 kron. Sokrivec je tudi tamošnji hišni posestnik Mentisch. Oba sta že pod ključem. Kmetitz je še razven tega poneveril graščaku Guttmannu znesek po 160.000 kron.

Štajarski deželni zbor.

V ponedeljek, dne 29. decembra se je sešel naš deželni zbor na kratko — enodneвно zasedanje. Namestnik grof Clary pozdravi vse in v imenu vlade s posebnim zadovoljstvom slovenske poslance, ki so s svojim vstopom v deželni zbor pokazali, da imajo resno voljo udeleževati se tudi nadaljnjih sej. Potem pove, da je imenoval cesar grofa Edmunda Attemsa zopet deželnim glavarjem in dr. Jurtelo njegovim namestnikom. (Priznanje.)

Dež. glavar sprejme predsedstvo in otvori sejo s trikratnim „Hoch“ na cesarja. Zapisni karja sta Kellersperg in Erber. Poslanec store zaobljubo in potem volijo zapisnikarje (nobenega Slovenca). Nato podá dr. Jurtela v imenu slovenskih poslancev sledečo izjavo:

„Slovenski deželni poslanci so sredi minole deželnozborske perijode izstopili iz deželnega zbora na podlagi razlogov, kateri so izraženi v njihovi, dne 18. maja 1899. l. v tej zbornici podani protestni izjavi, in niso po izrecni volji svojih volilcev več vstopili vanj. Če pa ob začetku nove deželnozborske perijode zopet vstopimo v deželni zbor, dasiravno niso prenehali vzroki, radi katerih smo izstopili, storimo to le, da po skusimo doseči, da se bo v deželnem zboru upoštevalo pritožbe in opravičene zahteve slovenskega štajarskega prebivalstva v kulturnem in gospodarskem oziru, posebno pa, da se izpremeni dosedanja, za slovensko ljudstvo skrajno nepravilna deželna in deželnozborska volivna red.“

Nato referira poslanec dr. Derschatta o poročilu deželnega odbora s predlogom za na daljno provizorično pobiranje deželnih davkov, doklad in naklad.

Letošnji primanjkljaj je za 673.000 K večji od lanskega. V tej svoti je za prezidanje bolnice v Gradcu 250.000 K, katere je dovolil deželni zbor dne 23. julija 1902, potem prispevek deželnega zaklada deželnemu ubožnemu zakladu v znesku 195.000 K, ker so se troški za hrano in primanjkljaj bolnic povečali, dalje prispevek dež. šolskemu zakladu v znesku 119.000 K, za zvišanje zaklada za regulacijo cest in vodá 57.000 K, za zvišanje doneska za druge deželne kulturne izdatke (vinoreja, sadjereja itd.) 50.000 K, za zvišanje prispevka deželnemu pokojninskemu zakladu 25.000 K in 20.000 K za blaznice. Za pokritje primanjkljaja predlaga deželni odbor: 1. 45 odstotni dež. davek na zemljišči, hišni in stanarinski davek, petodstotni davek na čiste dohodke z deželno postavo z dne 7. julija 1897 dež. davkov oproščenih novih zgradb v Gradcu, petodstotni davek od dohodnine javnih podjetij, katera morajo polagati javne račune, dalje ravno tako na rentni davek in davek na plače in 51 odstotni davek na obči dohodninski davek (tudi na krošnjarski in potovalni obrt.) 2. v Gradcu 1 K 40 v na vsak hektoliter iztočenega piva, na deželi 2 K na hektoliter (2 v na liter). 3. 10 odstotni davek na vso užitnino na vino, meso, vinski in sadni mošt na deželi in 10 odstotni davek na užitnino z izvanrednimi dokladi vred na meso, vino, vinski in sadni mošt v Gradcu.

Posl. Walz je za dovolitev provizoričnega proračuna. O izjavi slovenskih poslancev pa pravi, da se bo tudi odslej naprej kakor se je doslej, ko slovenskih poslancev ni bilo v zbornici, skrbelo za kulturne potrebe slovenskega naroda, dokler ne bo vsled tega trpelo nemštvo.

Baron Rokitsky izjavi v imenu svoje stranke, da bo glasoval proti in sicer zato, da izrazi svojo nevoljo nad bitostjo, s kakršno se rešujejo tako važne stvari, kakor začasni proračun in da se ne bi v bodoče več tako delalo. Grof Kottulinsky izjavlja v imenu veleposestnikov, da sedanja vlada ni kriva, da je tako malo časa za deželne zbere, ampak da so krive politične homatije. Glasoval bo za provizorij in priporoča prošnjo kmetijske družbe za prispevek 16.000 K, ki bi se porabil v povzdigo svinjereje.

Odsekuvi predlogi se sprejmejo. Slede razni predlogi in interpelacije. Važen je predlog poslanca Robiča: „Deželnemu odboru se nalaga, da še v tem zasedanju predloži zakonsko postavko o reformi deželnega in deželnozborskega volivnega reda, pri čemur naj se ozira na sledeča načela: 1. Reforma kurije veleposestva in znižanje števila zastopnikov tega volivnega razreda; 2. Minimalni census v skupini mest in trgov, naj bo 8 K letnega direktnega deželnega davka. 3. Ustaj novitev občega volivnega razreda. 4. Direktna in tajna volitev. 5. Olajša naj se volitev s tem, da se pomnože volivni kraji. 6. Pomnožitev poslancev kmetijskih občin. 7. Vsi trgi, ki sedaj volijo v kmetijskih skupinah, naj se uvrste v skupine mest.“

Posl. Žičkar predlaga, da se naj ustanovi kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom. Po končanih interpelacijah nekaterih nemških poslancev izjavi namestnik grof Clary, da je deželni zbor odgojen in vošči poslanecem srečno novo leto. Isto vošči tudi deželni glavar grof Attemsa in zaključijo sejo.

Druge slovenske novice.

(Zgodnja „Danica“ — zašla.) V Ljubljani vlada res prava časnikarska jesen. List za listom orumeni in pada z drevesa. Zadnjič smo poročali, da so prenehale „Novice“, danes pa „Zgodnja Danica“. Izhajala je dolgo dobo 55 let — bila je najstarejša sestra „Novic“, in sedaj je zašla za vekomaj. Svoj čas je bila „Danica“ priljubljena za razvoj našega naroda, precej odločilen list, proti koncu je pa le še životarila — preživela je sama sebe.

(Samomor.) Dne 30. decembra m. l. ustrčil se je v Ljubljani v Franc-Jozefovi vojašnici prostak 27. pešpolka Anton Rathswohl iz strahu pred kaznijo. Krogla mu je šla nad srcem skozi živca. Vojak še živi, a upanja na ozdravljenje je malo.

(Podraženi razredi v kranjski deželni bolnici.) Deželni odbor kranjski je podražil razrede v deželni bolnici. Odslej bo veljal tretji razred 1 K 90 v (prej 1 K 80 v), drugi razred 5 K 50 v (prej 4 K), prvi razred 9 K (prej 6 K).

(Po celém slovenskem svetu zasloveli.) Ljubljanski „Žabjek“ je izgubil svojo veljavo, kajti z dozidanjem nove justične palače so se preselili uradi in jetniki iz Žabjeka tjaka. Stari „strah“, ali če govorimo z Aleševcem „lemenat“ so preuredili za privatna stanovanja. Isto se je zgodilo tudi z „lontovcem“.

(Osebnost.) Gosp. Jožef Pfeifer, deželni tajnik v Ljubljani je vstopil v pokoj s 1. januarjem t. l.

(Deželna komisija za vinarstvo na Kranjskem.) Poljedelsko ministrtva je v sporazumu s kranjskim deželnim odborom odredilo, da se ustanovi za Kranjsko posebna komisija glede vinoreje. Ob enem se razglašajo statuti nove deželne komisije v osmih članih.

(Talijska rešitev življenja) v znesku 52 K 50 v je dobila Marija Cegnar, posestnica v Druhljki pri Kranju na Gorenjskem, ker je 13. oktobra rešila iz vode Heleno Drakslar.

(Visoka starost.) V šentjanski župniji na Dolenjskem je umrlo v času od 25. novembra do 24. decembra m. l. 8 oseb, ki so štele skupaj 619 let 7 mesecev 26 dni. Najmlajša oseba je bila stara 71 let 9 dni.

(V Velikovu) na Koroškem se naseli začetkom marca nov zdravnik, slovenski rojak g. dr. Vinko Hudelist, doma iz Encljeve vasi pri Velikovu. „Mir“ trdi, da je to prvi slovenski zdravnik na Koroškem. Ne vemo, ali je to ravno res, pač pa mislimo, da je dr. Vinko Hudelist prvi koroški Slovenec, ki se bo nastanil kot zdravnik na Koroškem.

(Proračun koroškega dež. šol. zaklada) kaže 1.542.336 K potrebščin. Radovedni smo, koliko teh kron je namenjeno za slovensko šolstvo!

(V Trstu) začne izhajati nov tedenik „Woche“. To je značilno za tržaške razmere, kajti ravno tak kaže jasno, da Nemci dobivajo vedno več tal v Trstu za zadnji stebel onega zloglasnega mosta od Belta do Adrije!

(V tržaškem mestnem svetu) se gode čudne reči. Ko je preteklo soboto prišlo do glasovanja o predlogih mestnega magistrata glede občinskih doklad, so slovenski svetovalci odšli iz dvorane, in mestni svet je bil raditega nesklepčen. In potem se je zgodilo nekaj, kar ni mogoče nikjer drugje. Na predlog Benussijev se je izrekla graja slovenskim svetovalcem radi postopanja pri glasovanju. Od kdaj, od kdaj ima neki večina pravico izrekat formalen ukor manjšini, ako se ta vzdrži glasovanja? — Na predlog svetovalca Ravasinja je župan pretrgal sejo in poslal slugo po dva mestna svetovalca. Ko sta prišla, je bil svet zopet sklepčen, in doklade so se odobrile.

(Pri dopolnitveni dež. volitvi v Gradiški) je izvoljen izmed furlanskih kmečkih občin ljudskošolski učitelj Falconer.

(Samomor.) V zaderski ječi se je obesil te dni znani laški hujskač zoper Slovence Benedikt Jurizza iz Trsta.

(Ustavljeno kazensko postopanje.) Kakor smo svoj čas poročali so aretirali v Dubrovniku srbska urednika Fabrisa in Trojanoviča, ker sta bila obdolžena veleizdaje. Dr. Körber kot vodja pravosodnega ministrtva pa je zdaj ustavil kazensko postopanje zoper njiju in sta zopet na prostem.

(Umrli je) dne 20. m m v Dunajskem-Novem mestu obče spoštovani in priljubljeni mladenič Josip Gavez dragonec petega drag. polka v 24. letih svoje starosti. Doma je bil ta blagi in radi svojih izvanrednih lepih čednosti nepozabljeni mladenič pri Sv. Barbari v Halozah; bil je sin vobče spoštovane Gavezove ali Kovačeve rodbine. Vsakomur, ki je blagega mladeniča poznal, so prišle več ali manj solze v oči, ko se je raznesla dne 22. m m. tužna vest, da je Gavezov Jožek raz konja padel in se tako smrtno ranil. Bodi mu blag spomin in zemlja lahka v tujini!

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) imelo bo svoj tretji redni občni zbor v nedeljo, dne 4. januarja 1903 v dvorani „Wiener Ressource“, I. Reichsratsstrasse 3, ob 5 uri popoldne. Po

občnem zboru sledi zabava s prijaznim sedelo vanjem gospic Zmrzlikar in Pirc, tamburaškega zbora sl. hrvatskega društva „Prosvjete“ in društvenega pevskega zbora pod vodstvom g. Vinko Krušiča. — Slovenski gostje dobrodošli!

Dopisi.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. V prosvetljenem dvajsetem stoletju smo se tudi mi na našem prijaznem hribčku, kjer stoji cerkva sv. Bolfenka narodno probudili. Zaslužni rodoljubi, katerim je priskočilo naše cenjeno učiteljsko osebje na pomoč, so predlanskim, meseca vino toka ustanovili, nam prepotrebno bralno društvo „Lipa“. Potreba društva, katero se je ustanovilo pri nas je gotovo znana tudi uredništvu „Domovine“, kajti nebroj iztisov tega priljubljenega nam lista ste nam že poprej pošiljali v naše kraje. Kaj pa koristi društvo, ako se njega udje ne poslužujejo branja časnikov in knjig? Toda hvala Bogu, da se pri nas posebno mlajši zaročkar trga za berilo, kar je posebno tehten vzrok, da smo si tako živo želeli bralnega društva. Naš neutrudljivi gospod nadučitelj E. Slanc pa se je takoj po ustanovitvi društva potrudil ter nabral precej mladeničev in mož, kateri so se začeli vaditi v petju. Da niso naši pevci s pevovodjem vred prazne slame mlatili, je dokaz viharno odobravanje in ploskanje občinstva pri veselici, katero je priredilo društvo 5. grudnia m. l. Tudi pri dveh zabavnih večerih, katere je priredilo društvo, so nas pevci zopet s svojim lepim petjem razveselili.

Društvo je pa takoj prvo leto svojega obstanka zadela bridka izguba. Morali smo se ločiti od priljubljene tajnice društva, gđc. Štuhec, kateri je društvo priredilo lepo odhodnico. O tem je bilo tako obširno poročilo v „Domovini“, torej ne bomo s tem dopisa daljšali. Kakor smo se težko ločili od ljubljene društvene tajnice tako smo radostno pričakovali novega učitelja, katerega smo dobili v osebi cenj. g. F. Spragerja. Ta gospod vodi sedaj petje, in gotovo smem reči, da pri veselici, katero priredi bralno društvo „Lipa“ po novem letu, bomo iznenadeni nad lepim petjem. Novi gospod učitelj, ki je prijatelj petja, bo gotovo svoje učence dobro izvežbal, da bodo udeležniki veselice imeli lep užitek. Torej le vsi prijatelji društva od blizu in daleč na veselo svidenje pri veselici, katere spored se svoječasnno v tem listu objavi!

Končno se še ob koncu leta spominjamo s hvaležnim srcem vseh onih dobrotnikov, kateri so bodisi z denarjem ali pa s knjigami društvo obdarili. Med našimi darovateli se nahaja tudi celjski narcđnjak g. dr. Juro Hrašovec. Tudi naši slovenski denarni zavodi naj bi se ob prilikah spomnili na naše mlado društvo. Izrekamo torej vsem onim, kateri so nas v tem letu podpirali, srčno zahvalo ter želimo, da se v novem letu število dobrotnikov našega društva vsaj podvoji. In tako bo šlo naše društvo v novem letu krepko in brez strahu naprej. Mato iz grabe.

Studenec pri Mariboru. Z radostnim srcem oziramo se nazaj na minolo „staro leto“, ki ima ostati tukajšnjim Slovincem v vednem spominu. Nihče ne bode tajil, da smo to leto tukaj bili hud naroden boj, kojega uspeh in zmagaja je bil povod, da smo se začeli trdneje družiti in spoznavati. Naši sovražniki „prednosom“ opazili so sicer naše gibanje in zagnali v svojih listih strašen krik in tirjali svoje orčje proti nam. A to njihovo obupno kričanje in pretenje nas ni prav nič splašilo, temuč nasprotno pas je chabrilo k narodnemu delu.

In „novo leto 1903“ pisano mora biti v naši kroniki z zlatimi črkami, kajti vresničiti se hoče tudi tukaj prerokovanje pesnika: „Slovan gre na dan!“ Dne 4. januarja zvezalo bode vse tukajšnje Slovence ravnokar potrjeno „Slovensko izobraževalno društvo“ v eno kolo. To društvo stavi si za smoter: izobraževati in ljubiti se med seboj in prezirati na miren način narodovega sovražnika, kateremu hočemo na dan slavnostnega društvenega otvorjenja pokazati, da nas je kot listja in trave. Da pa naši bratje in sestre ne zbegnejo in ne obupajo, treba je mnogobrojne udeležbe slovenske inteligence. Osnovni odbor pošilja torej na vas slovenska inteligenca mari-

borska in okoliška udano in vročo prošnjo: Pustite doma vsak medsebojni ali društveni prepir in udeležite se složni in brezizjemno za mariborsko okolico velepomembne slavnosti! Pokažite z vašim posetom, da vam slovenski delavec ni peto kolo, in da ga ljubite in spoštujete; kajti le tako bomo se naše zbebegane brate in sestre, jih vrniti majki Slavi. Bodite pa tudi prepričani, da vam bode vaše posojilo donášalo obile obresti!

Ravnokakor prosimo tudi sosedna slovenska društva in kmete, da pridejo podat nam bratsko roko in nas gledat, kakšni korenjaki smo.

Osnovni odbor skrbel bode za zanimiv spored, narodni gostilničar g. Peter Trafenik, pa za velike elegantne prostore in fino postrežbo. Na svidenje torej dne 4. prosinca ob 4. uri popoldne.

Narodno-gospodarske novice.

O zadružništvu in našem mlekarstvu.

(Spisal Adolf Ribnikar.)
(Dalje.)

V Avstriji je pripomogla dobri stvari veliko tudi država, ki je že l. 1873. izdala jako ugodno postavbo glede zadružnega mlekarstva. L. 1890. pa si je poljedelsko ministarstvo sestavilo program za povzdigo mlekarstva. Za nalogo si šteje zbrati moči za skupno delo, da to tem več zaleže, povspesovati mlekarske zadrage, jih centralizirati, da je lažji skupni eksport. Ono pač podpira vse naredbe, ki varujejo in povzdigujejo mlekarsko industrijo!

Res lep program, ki se pa je začel takoj izvrševati in sicer z ustanovitvijo novih mlekar.

Že od l. 1890. sem plačuje ministarstvo potovalne učitelje, kakor tudi nastavlja mlekarske nadzornike. Naše slovenske mlekarne so v tem oziru zopet zadnje, ker še tudi nimajo nadzornika, ki naj bi producente zdrževal k skupni produkciji pa k skupnemu eksportu, ki naj bi ustanavljal kolikor mogoče še delavne mlekarne. Slovincem ravno tega organa manjka, ki daje nasvete za zidanja, uredbe, ki vse zadrage nadzoruje pregleduje račune itd., ki je, skratka povsem svetovalec in vodnik v mlekarstvu.

A vzlic slabim razmeram moramo vendarle konstatirati, da je na dokaj dobri stopinji, vsled česar moramo sklepati le na izredno ugodna tla, oziroma ugodno lego naše domovine.

L. 1873. se je začelo zadružno mlekarstvo na Kranjskem. Bohinjec, ki živi skoraj izključno od živinoreje, je opozoril na zadružništvo tamonjski župnik g. Mesar. Uplivalo pa je na kmetijstvo takoj jako blagodejno. Začeli so tudi poljedelstvo vsestransko gojiti; saj so bili nekako moralično primerni trebiti pašnike in travnike. Zato so se pa takoj leto nato ustanovile v bohinjski dolini tri mlekarne. Izdelovanje produktov je bilo seveda najprimitivnejše. Priročne moderne stiskalnice so nadomeščali kamni. Kotli so imeli podobo preobrnjenega priiskanega stožca. Radi globočine niso bili seveda pripravi. Baš župniku Mesarju gre zasluga, da je vpeljal racionalno mlekarstvo. V Bohinjski Bistrici je ustanovil jako vzgledno mlekarno, katera je bila obenem dobra šola za sirarje.

L. 1890. imamo že 11 mlekar, vse v radolškem okraju. Te obstojajo ponajveč še danes, a delujejo vse povprečno le po 4 mesece; tudi še ni nobena vključena v zadružni register. Vsa dela opravljajo z rokami. Isto leto je bilo na Goriškem že 18 mlekar, seveda vse slovenske. Takrat je naša ozemlje prekašalo po številu mlekar le Tirolska in Predarlška. Češka je imela eno samo. Do l. 1898. je na Kranjskem naraslo omenjeno število za 10, na Goriškem le za eno, na Češkem pa za celih 21 mlekar!

Sicer pa nastopi v kranjskem mlekarstvu s tem letom nova doba. Stori se velikanski korak že s tem, da se ustanovi zunaj Bohinja kar 5 mlekar, imenoma na Ledinah, v Žireh, Logatcu, Postojni in Dobropoljah, a tudi s tem, da delujejo vse te zadrage po celo leto. Jako plodonosno je leto 1899, kajti tedaj je priraslo sedem mlekar, med temi štiri na Notranjskem. Predlanskim jih je priraslo na Kranjskem 5, na Goriškem menda samo ena, na Češkem pa 17. Štajarska baje premore v 5, Koroška 8 zadrug. Češka raste

razvidno. Tudi na Slovenskem ne nazadujemo. Sedaj štejemo blizu 100 mlekar; najnovejše imajo že vse parne stroje. Takih je samo na Kranjskem 7. Kakih pet kranjskih mlekar ne izdeluje nikakih produktov, marveč odpošilja le sveže mleko. Mlečna vrednost je najmanjša na Gorenjskem (6—7 v), največja na Notranjskem, kakor v Logatcu (10—13 v), v Ilirski Bistrici (12½ v). Deset kranjskih zadrug nima svojega poslopija; največjo posest pa ima ona v Bohinjski Bistrici (32 000 K) in ona v Logatcu (16 000 K). Skupna vrednost znaša okroglih 100 000 K, ki je pravi narodni kapital. Še večja vsota pa leži v opravi. V Starem trgu (17 000 K) in v Črnom vrhu (10 000 K) je največje vrednosti.

V kranjske mlekarne prineso na leto 3¼ milijona litrov mleka, in izdela se 135 000 kg produktov, kakih 50 000 kg sirovega masla, v ostalem pa sira.

Kranjsko mlekarstvo lahko razdelimo nekako na tri glavne dele z ozirom nato, da se pečajo ene mlekarne z izdelovanjem sirovega masla, druge z izdelovanjem sira, tretje pa z razpečevanjem mleka. One v idrijskem in škofje-loškem sodnem okraju izdelajo do 20 000 kg sirovega masla in le 3000 kg sira. Bohinj se peča izključno s sirarstvom. Notranjska pa s pošiljanjem mleka v Trst, Reko in Pulj.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Vlada je uveljavila s pomočjo § 14 državni proračun za šest mesecev. Govori se tudi o ministarski krizi. Položaj je jako resen. Iz praških krogov poročajo, da se resno misli na to, v najkrajšem času državni zbor razpustiti. Vse je pa odvisno od uspeha češko-nemške sprave.

(Spravne konference.) Češka radikalna stranka je zavrnila Körberjevo vabilo k spravnim konferencam in izrekla že v naprej protest zoper sklepe iste konference, v kolikor bi nasprotovali državnemu pravu.

(Obsojen slovaški poslanec) Slovaški rodo doljub in ogrski državni poslanec Valasek je obsojen v trimesečno ječo in denarno globo 300 K radi ščuvanja (?) zoper ogrsko državo.

(Črnagora.) Črnogorski knez in katoliški nadškof Milinović sta se zopet sprijaznila. Pri svojem godovanju je dal knez obesiti nadškofovo sliko v svoji palači.

(Trgovinsko pogodbo z Italijo) je končno Avstrija odpovedala in sicer z opravičenjem, da ji ni mogoče več vzdržati vinske klavzule po 31. decembru pret. leta.

(Vstaja v Maroku) Položaj je v zadnjem času jako kritičen. Mladi sultan se nahaja v obupnem stanju. Zmagovalni ustaši so pritirali ostanke vladine armade do glavnega mesta Fez, kjer jih bodo s sultanom vred tako dolgo oblegali, da jih prisili lakota se vdati. Na bojišču ležalo je do 2000 vladinih vojakov mrtvih in smrtno ranjenih, veliko število so jih pa vstahi vjeli. Tudi topov in streliva so se polastili vstahi. Ostali so, kakor že omenjeno, potegnili do mesta Fez, kjer je nastal vsled tega nepopisen strah. Ondotni Evropejci so pobegnili iz mesta. V mestu se zamorejo vladine čete braniti samo nekaj dni, ker silno pomanjkuje živeža, in ker jim daje že deloma porušeno obzidje le malo zavetja. Dogodki v Maroku zanimajo v obilni meri Španijo in se je takoj po došlem poročilu poraza sešel ministrski svet, da ukrene potrebne korake v obrambo svojih posestev.

Razne stvari.

(Skupaj zrasla dvojčka) je rodila te dni neka žena v Kraljevem Gradcu. Otroka sta bila s trebuhom in oprsem zaraščena. Umrla sta takoj. Poslali so jih medicinski fakulteti v Pragi.

(Najbrihtnejši tatovi) so gotovo v Ameriki. Pred enim mesecem so ukradli v New-Yorku nekemu posestniku hišo in zdaj se nam poroča, da je v Albert Lea Minnesotti ukradl neki tat lokomotivo ter se odpeljal na njej. Kaj takega se še pri nas v Evropi ni pripetilo. Amerika je res čuden svet.

(Korespondenca z drugimi svetovi) Znano je, da se bavi elektrotehnik Hrvat Nikola Tesla z izumom sredstva, s pomočjo katerega se bode mogoče pogovarjati s prebivalci drugih svetov.

Zdaj pa prihaja vest, da je Tesla že izvršil svoj izum in ga že tudi patentiral v vseh državah te zemlje in sicer v dvojih aparatih. Prvi aparat se zove „Priprava za izkoriščanje skozi eter ali zemljo ali oboje oddanih impulzov in valovanj“ od Nikole Tesla v New Yorku in drugi se imenuje „Priprava za izkoriščanje iz daljave skozi eter odposlanih uplivov“ od Nikole Tesla v New Yorku. S pomočjo tega izuma bo mogoče zabeležiti najrahljše električna valovanja in jih s sodelovanjem Morsejevega brzojavnega aparata tudi uporabiti za brzojavljanja s črkami. Ker je izum tako sestavljen, da tudi sprejema upliv spektroskopičnih pojavov in jih spreminja v električne valove, je torej Tesla s tem izumom dosegel že dolgo prorokovani efekt, da bo mogoče po znamenjih, kakršna se baje opazujejo že dolgo časa na drugih planetih, zlasti pa na bližnjem Marsu in kakršnih si zemljani nismo mogli ne tolmačiti in jim ne odgovarjati, se pomenkovati s prebivalci drugih svetov in s tem bode mnogo pomagano k naziranju, da bivaajo tudi na drugih svetovnih telesih inteligentna bitja. Po sprejemu električnih znamenj, kakršna nam pošiljajo že dolgo prebivalci na Marsu, ne da bi ti dobili odgovora, bomo zamogli ta znamenja preštudirati in s pomočjo aparatov vreči v vseмирje krepke električne žarke telegrafovane z našim odgovorom. — Tako se počasi priučimo jezika Martovcev in dopisovanja z drugimi svetovi in tako bo mogoče odprta pošta skozi eter z drugimi svetovi.

Oprav. št. E 633/2—2.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 20. novembra 1902 I. opravilna št. E 633/2—2 se prodaja dne 21. in 22. januarja 1903 dopoldne ob 10 uri v trgovini Ivana Končana v Šoštanju na javni dražbi vse trgovinsko blago v znesku 8000 do 10000 K in nekatera hišna oprava.

Reči se smejo ogledati dne 21. in 22. januarja 1903 v času med 9—10 uro dopoldne v Šoštanju.

C. kr. okrajna sodnija v Šoštanju, odd. II, dne 30. decembra 1902.

(539)

Vabilo

na

IX. redni občni zbor

posojilnice na Dolu (Hrastnik)

registrovane zadruge z neomejeno zavezo v sredo, dne 21. prosinca t. l., ob 3. uri pop. v posojilniški pisarni (v lastni hiši št. 6) na Dolu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1902.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Predlogi.

Načelstvo.

VABILO

na

I. REDNI OBCNI ZBOR

„Hranilnice in posojilnice v Gotovljah“
registrovane zadruge z neomejeno zavezo“
kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 11. januarja 1903
ob 10. uri dopoldne

v občinski pisarni v Gotovljah

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za prvo upravno dobo od 26. oktobra 1902 do 31. decembra 1902.
3. Sledajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadrusnike
Načelstvo.

V GOTOVLJAH, dne 1. januarja 1903.

Hiša z gostilno

tobačno zalogo
in štirimi stanovanji

v Celju je po ugodni ceni za prodati. — Ponudbe pod št. „40. poste restante, Celje“.

Ženitna ponudba.

Čerst 26 letni čevljarški mojster želi primerno deklico vzeti v zakon. Premožnja se želi 600—800 kron. Fotografije in pisma naj se pošljejo upravnistvu „Domovine“ v Celju.

(5) 1

Nova kubična knjiga

za trgovce z lesom, obsegajoča 120 strani in je za obrezan, tesan in okrogel les; računani od 1 do 500 kom., je ravnokar izšla in se dobiva pri založniku

Anton Turku

knjigarju v Ljubljani, Dunajska cesta št. 5.
Cena 2 K, v platno vezana 2 K 50 v, po pošti 10 v več.

Pošilja se le proti naprej plači.

Trgovina

z mešanim blagom

v trgu brez konkurence, priljubljena božja pot na Štajarskem, se radi bolehavosti s posestvom ali brez posestva takoj prodaja.

Pojasnila daje IVAN KOLETNIK-ova naslednica na Črni gori pri Ptuj.

(1) 3-1

V najem se daje s 1. aprilom t. l.

restavracija in kavarna

v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

Pismene ponudbe sprejema odbor „Narodnega doma“ do dne 15. januarja l. 1903.

Natančneje pogoje je izvedeti pri upravnistvu „Narodnega doma“.

V LJUBLJANI dne 29. decembra 1902.

Odbor „Narodnega doma“.

(537) 1—1

Skladni koledar

v najfinejši izpeljavi

dobiti je pri Dragotin Hribarju v Celju. Cena 1 do 2 K. Tudi oddajem bloke brez hrbišča, da se lahko porabijo za vsak drug koledar. Cena za 100 komadov 50 kron. Naročila na bloke prosim v najkrajšem času, da jih ne porabim drugam.

NAZNANILO!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu vljuda naznaniti, da sem otvoril

v Šoštanju v hiši g. Šribarja

okusno urejeno

(512) 5—3

klobasičarno

in trgovino s suhim mesom.

Večletna praksa v tej stroki me usposablja, da bodem mogel spoštovane svoje odjemalce popolnoma zadovoljiti.

Priporočajoč se blagohotnej naklonjenosti, znamenujem z odličnim spoštovanjem

Josip Soukup

lastnik klobasičarne in trgovine s suhim mesom
v Šoštanju v hiši g. Šribarja.

Proda se

enonadstropna hiša v trgu Šmarje pri Jelšah z vrtom vred, nadalje dva vinograda pri Sv. Roku pri kojih se nahajata dve hiši s kletjo in primerno prešo ter velikim sadonosnikom in dvema gozdoma, in sicer vse po zelo nizki ceni. Več pov. lastnik Janez Anderluh, posestnik v Šmarju.

Odlikovan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

6—3



Vse vrste tamburic

priporoča trdka

J. STJEPUŠIN

v Sisku

na Hrvaškem.

Ilustrovani ceniki se pošiljajo na zahtevo franco.

Odlikovan s kolajno na budapeštanski razstavi leta 1896.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite žele, vse, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, branje, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in žakov, hišne in kuhinjske posode tehnič, sešalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trske za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samoklinice, oprav, za strelivode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljša umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

